

**UCHWAŁA NR XXXX/212/17
RADY MIEJSKIEJ GMINY LUBOMIERZ**

z dnia 29 listopada 2017 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017–2019

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 1875) oraz art. 176 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zmianami) Rada Miejska uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017 – 2019 w Gminie Lubomierz, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Lubomierz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej Gminy Lubomierz

Mariusz Kozłowski

Załącznik nr 1 do Uchwały nr XXXX/212/17
Rady Miejskiej Gminy Lubomierz
z dnia 29.11.2017 roku

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE LUBOMIERZ
NA LATA 2017-2019**

Lubomierz, 2017r.

Spis treści

Rozdział I. Wiadomości ogólne	str.
1. Wprowadzenie	3
2. Uwarunkowania prawne realizacji programu	4
3. Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Lubomierz	5
4. Zasoby Gminy	12
 Rozdział II. Cele, założenia i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny	
1. Cele Programu	20
2. Założenia Programu	20
3. Zadania Programu	21
4. Odbiorcy Programu	23
5. Przewidywane efekty realizacji Programu	23
6. Realizatorzy Programu	24
7. Źródła finansowania	24
8. Monitoring i ewaluacja	24

Rozdział I. Wiadomości ogólne

1. Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Lubomierz na lata 2017-2019 jest strategicznym dokumentem Gminy opracowanym, w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielenia szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Rodzina to podstawowa komórka społeczna składająca się z rodziców/opiekunów i dzieci. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Stanowi ona pierwsze naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze, z którym styka się dziecko. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotny wpływ mają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną. Rodzina dotknięta nimi bez pomocy z zewnątrz często nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci, rozwiązywać swoich problemów i wyjść z sytuacji kryzysowych.

Realizowane w ramach niniejszego Programu zadania koncentrować będą się nie tylko na dziecku ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia mu powrotu do tej rodziny. Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Podmiotem koordynującym i realizującym program na poziomie Gminy Lubomierz jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubomierzu. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 wyznacza priorytety i cele do realizacji oraz wskazuje na przebieg procesu monitorowania programu.

2. Uwarunkowania prawne realizacji programu

Zadania przyjęte do realizacji w ramach niniejszego Programu, są spójne z kierunkami działań przyjętymi w szczególności w następujących aktach prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.);
- Konwencja o prawach dziecka (Dz. U. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 697 z późn. zm.));
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1390);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 487);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 783 z późn.zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 1769 z późn.zm.)
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016r. poz. 1860)

3. Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Lubomierz

Gmina Lubomierz jest Gminą miejsko-wiejską położoną w południowo-zachodniej części Województwa dolnośląskiego, na Pogórzu Izerskim w powiecie lwóweckim. Siedzibą Gminy jest miasto Lubomierz. Zajmuje powierzchnię 130,5 km². W skład Gminy wchodzi Miasto Lubomierz oraz 13 miejscowości o charakterze wiejskim, tj: Chmieleń, Golejów, Janice, Maciejowiec, Milęcice, Oleszna Podgórska, Pasiecznik, Pokrzywnik, Popielówek, Pławna Dolna, Pławna Górna, Radoniów, Wojciechów.

Tabela nr 1 - liczba ludności w Gminie Lubomierz w latach 2014-2016

Rok	Razem	Miasto	Gmina
2016	6098	1861	4237
2015	6095	1852	4243
2014	6146	1910	4236

Źródło: dane Urzędu Gminy i Miasta w Lubomierzu.

Gminę Lubomierz według stanu na dzień 31.12.2016r zamieszkiwało 6098 mieszkańców. Z danych zawartych w tabeli nr 1, wynika, że liczba mieszkańców Gminy Lubomierz systematycznie maleje.

Diagnoza lokalna dotycząca funkcjonalności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczo-wychowawczych została dokonana w oparciu o dane z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Urzędu Gminy i Miasta w Lubomierzu. Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem zarówno Ośrodka Pomocy Społecznej jak i Urzędu Gminy i Miasta w Lubomierzu. System pomocy społecznej w 2016 roku obejmował wsparciem 186 rodzin, w których było 385 osób (jest to pomoc finansowa, rzeczowa, praca socjalna i inna). Ponieważ Gminę Lubomierz na dzień 31 grudnia 2016r. zamieszkiwało 6098 osób (wg. danych U.G. i M w Lubomierzu), z dokonanej analizy wynika, że 6,31 % ogółu mieszkańców Gminy zostało objętych pomocą społeczną.

Tabela nr 2. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2014-2016.

Rok	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci i więcej
2016	186	385	21	20	15
2015	211	475	25	28	20
2014	241	555	36	36	20

Z przedstawionej tabeli wynika, że w latach 2014 - 2016 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej maleje.

Tabela nr 3. Najczęstsze powody przyznania pomocy finansowej i w naturze w 2016 roku.

POWODY TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		
	Ogółem	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	170	105	354
Bezrobocie	102	66	262
Niepełnosprawność	109	68	206
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	6	3	20
Alkoholizm	2	1	2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	11	8	59
Długotrwała lub ciężka choroba	58	30	95

Źródło: sprawozdanie roczne MGOPS – stan na dzień 31.12.2016r.

W 2016 roku głównym powodem przyznawania świadczeń było ubóstwo (170). Kolejnymi najczęściej występującymi powodami udzielania pomocy były: niepełnosprawność (109), bezrobocie (102), długotrwała lub ciężka choroba (58), potrzeba ochrony macierzyństwa (11), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (6).

Z powyższego wynika, że wśród osób ubiegających się o wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej, ubóstwo i długotrwała lub ciężka choroba oraz bezrobocie i bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych pozostają jednym z głównych powodów korzystania z pomocy.

Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych lokuje się na 6 miejscu wśród powodów udzielenia pomocy i wsparcia. Szczególnie niepokojąca w przyszłości może się okazać rosnąca liczba dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej. Powyższe wnioski potwierdzają konieczność wspierania rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, w celu poprawy funkcjonowania rodzin oraz zmniejszenia zjawiska dezintegracji rodziny w postaci wychowywania dziecka poza rodziną biologiczną.

Przyczyny tych trudności wynikają z niskich kompetencji wychowawczych, rozbicia rodziny, przemocy, uzależnień, zaburzeń osobowości lub chorób psychicznych, czy pogorszeniu statusu rodziny, w tym bezrobocia.

Tabela nr 4. Ilość rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych.

Rok	Ilość rodzin
2015	389
2016	370

Tabela nr 5. Ilość rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego.

Rok	Ilość rodzin
2016	371

Tabela nr 6. Ilość rodzin korzystających z pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendium szkolne).

Rok	Ilość rodzin	Ilość osób
2015 – I półrocze	84	130
2015 – II półrocze	78	134
2016 – I półrocze	78	134
2016 – II półrocze	62	95

Tabela nr 7. Ilość rodzin korzystających z dodatków mieszkaniowych

Rok	Ilość rodzin	Ilość świadczeń
2015	59	620
2016	44	497

Tabela nr 8. Ilość rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego

Rok	Ilość rodzin	Ilość osób
2015	51	63
2016	52	65

Zapewnienie pomocy pracowników socjalnych, asystenta rodziny i pomocy z innych instytucji w znacznym stopniu daje szansę na pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej. Zgodnie z cyt. Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań własnych gminy należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

- a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
- a. podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b. ponoszenia kosztów związanych z udzielaniem pomocy przez rodziny wspierające;
5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
6. sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie;
7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wspieranie rodziny prowadzone jest w formie:

1. pracy z rodziną,
2. pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Zadania te głównie realizowane są przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubomierzu.

Praca z rodziną- asystent rodziny

Realizując zadania określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubomierzu zatrudnia jednego asystenta rodziny.

- w 2014 roku asystent rodziny pracował z 14 rodzinami;
- w 2015 roku asystent rodziny pracował z 13 rodzinami;
- w 2016 roku asystent rodziny pracował z 11 rodzinami.

W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy i dokonuje analizy sytuacji rodziny. Jeżeli z analizy, wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta rodziny, pracownik socjalny występuje do Kierownika MGOPS z wnioskiem o jego przydzielenie. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę, zgodnie z opracowanym z rodziną planem pracy.

Plan pracy, w zależności od indywidualnej sytuacji rodziny, może ujmować:

- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;

- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Plan pracy z rodziną, obejmuje zakres realizowanych działań mających na celu przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań i nie może przekroczyć 15 rodzin. Asystent jest zatrudniany przez Kierownika MGOPS i musi posiadać kwalifikacje określone w ustawie.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka.

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego, która może być prowadzona w formie:

1. opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych;
2. specjalistycznej;
3. pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę.

Rodzina przeżywająca trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej, która z pomocą asystenta rodziny pomaga w:

- 1) opiece i wychowaniu dziecka;
- 2) prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- 3) kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

W sytuacji, gdy rodzice znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej i nie są w stanie sami wypełniać należycie funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci, o potrzebie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej decyduje Sąd Rodzinny. Natomiast Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wykonuje postanowienia Sądu, zapewniając opiekę, a gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka ponosi odpowiednio wydatki:

1. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
2. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
3. 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lwówku Śląskim (wg stanu na dzień 31.12.2016 r.) wynika, że z terenu Gminy Lubomierz liczba dzieci w pieczy zastępczej w 2016 roku wynosiła 11 w tym:

- w spokrewnionych rodzinach zastępczych 2 dzieci;
- w niezawodowych rodzinach zastępczych 2 dzieci;
- w placówkach opiekuńczo – wychowawczych 6 dzieci;
- w rodzinnym domu dziecka – 1 dziecko

4. Zasoby gminy

Program wspierania rodziny na lata 2017-2019 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane w poniższej tabeli.

Tabela nr 10. Instytucje realizujące działania na rzecz dziecka i rodziny w Gminie Lubomierz:

1. Urząd Gminy i Miasta w Lubomierzu	1. organizacja dowozu dzieci do szkół; 2. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień (zlecanie realizacji zadań organizacjom pozarządowym, współpraca z Klubem Abstynenta); 3. dofinansowanie działań realizowanych przez różne podmioty. np: Dzień Dziecka, Zabawa Mikołajkowa, spotkania okolicznościowe tj. Wigilia dla osób niepełnosprawnych, starszych, chorych, samotnych, spotkania integracyjne przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i średnich z seniorami, spotkania w przedszkolu upowszechniające czytanie bajek, spotkania tematyczne. 4. organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy i Miasta Lubomierz; 5. prowadzenie profilaktycznej i edukacyjnej informacji w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych np.: „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, „Postaw Na Rodzinę”, „Narkotyki to mnie nie kręci” itp.
--------------------------------------	--

	a) dofinansowanie programów profilaktycznych z uwzględnieniem programów zaadresowanych do rodziców w zakresie podnoszenia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych (finansowanie działalności jednostek oświatowych); b) finansowanie działalności świetlic środowiskowych działających na terenie Gminy Lubomierz; c) współorganizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży połączonego z realizacją programów profilaktycznych - te formy działań posiadających opracowany merytoryczny program pracy profilaktyczno-terapeutycznej lub opiekuńczo-wychowawczej (np.: wycieczki krajoznawcze organizowane przez szkoły, parafie i organizacje pozarządowe); d) organizacja i dofinansowanie innych form działań informacyjnych, edukacyjnych i zapobiegawczych, w tym widowisk artystycznych, konkursów tematycznych, publikacji oraz otwartych środowiskowych imprez profilaktycznych, odbywających się bez alkoholu, promujących zdrowy styl życia, trzeźwość, abstynencję, integrujących społeczność lokalną, a w szczególności rodziny. 6) wspomaganie działalności instytucji, dofinansowanie organizacji pozarządowych,
--	---

	stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, poprzez promowanie zdrowego stylu życia – profilaktyka pozytywna; 7) dofinansowanie rodzinnych festynów trzeźwości; 8) dofinansowanie turniejów sportowych, olimpiad sportowych dzieci i młodzieży; 9) dofinansowanie zajęć profilaktyczno-opiekuńczych, półkolonii i ferii zimowych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych; 10) dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego z elementami profilaktyki, kolonii profilaktycznych, obozów, zlotów dla dzieci i młodzieży; 11) dofinansowanie szkoleń i warsztatów profilaktycznych. 12) przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych oraz dodatków: zasiłek rodzinny, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, świadczenie wychowawcze; 13) przyznawanie i wypłacanie pomocy materialnej o charakterze socjalnym (stypendia), fundusz alimentacyjny; 14) realizacja karty dużej rodziny.
--	--

2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubomierzu	1) realizacja zadań asystenta rodziny na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin dysfunkcyjnych w Gminie Lubomierz; 2) prowadzenie pracy socjalnej; 3) udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej w postaci zasiłków stałych, celowych, okresowych; 4) udzielanie pomocy rzeczowej w postaci opału na zimę, art. żywnościowych, odzieży; art. czystości etc. , 5) współorganizacja i dofinansowanie letniego wypoczynku dla dzieci; 6) pomoc finansowa związana z leczeniem; 7) wydawanie decyzji na potwierdzenie prawa do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych; - dożywianie dzieci w przedszkolu i szkołach; 8) prowadzenie działań związanych z aktywizacją społeczno–zawodową; 9) wspieranie aktywności lokalnej; 10) dofinansowanie uczestnictwa członków i rodzin członków Klubu Abstynenta w warsztatach, zlotach oraz obozach terapeutycznych; 11) przyznawanie i wypłacanie dodatków energetycznych; 12) współpraca z Dolnośląskim Ośrodkiem Polityki Społecznej w zakresie koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego; 13) udzielenie pomocy psychologicznej,
---	--

	psychoterapeutycznej i prawnej.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1) wsparcie psychologiczne, realizowanie programów promujących zdrowy styl życia, przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu. 2) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-konsultacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie funkcjonujący przy MGOPS w Lubomierzu	wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu problemu przemocy.
5. Placówki oświatowo wychowawcze z terenu Gminy Lubomierz	1) działalność edukacyjno-wychowawcza, 2) działalność psychologiczno-edukacyjna, 3) wsparcie pedagogiczne, psychologiczne dla rodziców i dzieci; 4) realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych; 5) prowadzenie wczesnej profilaktyki uzależnień w formie realizacji programów profilaktycznych na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum i szkół średnich. 6) prowadzenie działań socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży.
6. Placówki służby zdrowia	działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej.
7. Parafie z terenu gminy	1) działalność charytatywna, pomoc finansowa, organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży. 2) udział w kampaniach profilaktycznych.

Źródło: opracowanie własne MGOPS w Lubomierzu

ANALIZA SWOT

W celu opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017- 2019 dokonano analizy SWOT polegającej na usystematyzowaniu posiadanych informacji na cztery grupy: słabe i mocne strony oraz szanse i zagrożenia.

WSPARCIE RODZINY NA TERENIE GMINY LUBOMIERZ

Mocne strony	Słabe strony
- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym; - doświadczenie i wiedza pracowników MGOPS we wsparciu osób i rodzin; - zapewnienie kadrze MGOPS udziału w szkoleniach podwyższających ich kompetencje zawodowe, - zatrudnianie asystenta rodziny pozwalające na podejmowanie działań związanych z poprawą funkcjonowania rodzin, zwiększenie kompetencji społecznych i rodzicielskich oraz nabycie umiejętności rozwiązywania problemów przez rodzinę; - działania instytucji oraz placówek oświatowych na rzecz rodzin; - zaangażowanie organizacji pozarządowych do działań wspierających procesy wychowawcze w rodzinie; - realizacja programów profilaktycznych w szkołach i innych placówkach; - rozwój dostępności poradnictwa specjalistycznego (porady psychologiczne, prawnicze, pedagogiczne, warsztaty dla rodziców);	- niewystarczająca ilość pomocy specjalistycznej dla młodzieży zagrożonej; - niewystarczająca ilość placówek wsparcia dziennego; - ograniczony dostęp do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego; - rosnące potrzeby w zakresie poradnictwa rodzinnego, wsparcia środowiskowego, które nie są zaspakajane.

- realizacja projektów celem aktywizacji społeczno–zawodowej osób z terenu gminy; - realizacja rządowego programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” finansującego dożywianie dzieci w szkołach; - działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i współuzależnionych; - działalność grupy AA	
SZANSE	ZAGROŻENIA
- wzrost świadomości jaką wartość niesie ze sobą rodzina; - wzrost świadomości dotyczącej wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziny; - zwiększenie bazy wsparcia specjalistycznego dla młodzieży zagrożonej; - wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia; - możliwość współpracy z organizacjami pozarządowymi; - zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia; - możliwość zwiększenia propozycji spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży; - możliwość powstania placówki wsparcia dziennego; - możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na realizację pomocy.	- wzrost kosztów utrzymania rodziny; - obciążenie pracowników wykonywającą trudną pracę w środowiskach, w których występuje: alkoholizm, przemoc, bezrobocie, długotrwała choroba, śmierć oraz innego rodzaju dysfunkcje, narażenie na stres; - stereotypowe myślenie odbiorców wsparcia, brak krytycyzmu oraz opór przed zmianą; - zagrażające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez młodzież i dzieci; - zatraćanie rodzinnych wartości; - brak świadomości wartości rodziny; - brak wystarczających środków finansowych i organizacyjnych.

W Gminie Lubomierz funkcjonuje dostateczny wachlarz form pomocy dla dziecka i rodziny ze strony powyższych instytucji. Jest to zarówno poradnictwo, jak i konkretne usługi, które wspierają zwalczanie bezradności opiekuńczo-wychowawczej, zajmują się profilaktyką, walką z sytuacjami kryzysowymi, nałogami itp. Instytucje wspierają i pomagają w stworzeniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej.

Jednakże biorąc pod uwagę wzrost w ostatnich latach stopnia zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach, należy podejmować wszelkie działania, które mogą temu zapobiec zarówno aktualnie jak i w przyszłości.

Rozdział II Cele, założenia i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny

1. Cele Programu

Głównym celem Programu jest stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku biologicznej rodziny oraz wspierania rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w Gminie Lubomierz.

Cele szczegółowe:

- 1) Budowanie bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
- 2) Wspomaganie potencjału rozwojowego rodziny;
- 3) Wspomaganie dziecka w środowisku szkolnym;
- 4) Podejmowanie działań koordynujących wobec podmiotów zajmujących się rodzinami dysfunkcyjnymi.

2. Założenia Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem przewidzianym do realizacji na lata 2017-2019. Głównym założeniem Programu jest stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia rodziny poprzez działanie mające służyć:

- wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny biologicznej na wczesnym etapie jej funkcjonowania;

- wzmocnieniu systemu gwarantującego prawidłowy proces wychowawczy oraz ochrony dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem;
- poprawie sytuacji dziecka w środowisku szkolnym poprzez wzbogacanie oferty edukacyjnej oraz wspieranie uczniów wymagających pomocy;
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa dzieci, młodzieży i rodziny poprzez prowadzenie stosownych działań profilaktyczno–edukacyjno-wychowawczych w środowisku;
- zapobieganiu powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz skuteczne reagowanie w sytuacjach już zaistniałych poprzez udzielanie wielopłaszczyznowego wsparcia.

3. Zadania Programu

Harmonogram Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 w Gminie Lubomierz został przedstawiony w formie poniższej tabeli.

Tabela nr 11. Harmonogram Programu.

Lp.	Zadania	Działania	Termin Realizacji	Realizatorzy	Wskaźniki
1.	Prowadzenie działalności profilaktycznej na rzecz rodziny	1) udział w kampaniach, konferencjach, seminariach promujących wartość rodziny; 2) udział w programach profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci.	2017r.- 2019r.	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	- ilość plakatów, ulotek, - utworzenie zakładki na stronie internetowej, - ilość programów

2.	Udzielanie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	1) Praca socjalna skierowana na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych , poradnictwo Specjalistyczne; 2) udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej, pomoc w formie dożywiania dzieci w szkołach, udzielenie dzieciom stypendiów szkolnych; 3) wsparcie asystenta rodziny ,pracownika socjalnego w opiece i wychowaniu dzieci	2017r.- 2019r.	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	ilość porad udzielonych - ilość rodzin objętych pomocą finansową, rzeczową, - ilość dzieci dożywianych w szkołach, - ilość przyznanych stypendiów szkolnych, - ilość kontraktów socjalnych.
3.	Doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci i rodziny	1)Współpraca szkół, policji, służby zdrowia, kuratorów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu	2017r.- 2019r.	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	-liczba spotkań, szkoleń konferencji itp.

		Interdyscyplinarnego, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji, 2) stała współpraca z PCPR - jednostką realizującą działania z zakresu pieczy zastępczej, 3) doskonalenie kadry			
--	--	---	--	--	--

Źródło: opracowanie własne MGOPS w Lubomierzu

4. Odbiorcy Programu

Odbiorcami Programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;
- 2) Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia wystarczająco dobrych warunków do właściwego rozwoju;
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci.

5. Przewidywane efekty realizacji Programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego wsparcia dla rodziny i dziecka. Stworzenie wielopłaszczyznowego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

6. Realizatorzy Programu

Realizacja założeń Programu jest działaniem podejmowanym przy udziale następujących służb i instytucji:

1. Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubomierzu.
2. Urzędu Gminy i Miasta w Lubomierzu.
3. Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Lubomierzu.
4. Rewiru Dzielnicowych w Lubomierzu.
5. Placówek oświatowych z terenu Gminy Lubomierz.
6. Placówek służby zdrowia z terenu Gminy Lubomierz.
7. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lwówku Śląskim.
8. Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Lwówku Śląskim.
9. Innych podmiotów zobligowanych do podejmowania działań z zakresu wsparcia instytucji rodziny.

7. Źródła finansowania

Realizacja Programu będzie odbywać się w zakresie posiadanych środków budżetu gminy, budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

8. Monitoring i ewaluacja

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2017–2019 w Gminie Lubomierz zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. stanowi dokument wyznaczający cele i zadania na okres 3 lat, w związku z tym wymaga oceny i weryfikacji efektywności podejmowanych zadań.

Koordynatorem programu jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubomierzu. Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach przedmiotowego programu, we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację oraz podejmowaniu zadań korygujących. Stała obserwacja realizacji wyznaczonych celów pozwoli na ewentualne dookreślenie obszarów, które poddane zostaną ewaluacji. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Uzasadnienie

do Uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017–2019

Podjęcie przez Radę Miejską Gminy Lubomierz Uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 stanowi realizację treści art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 697 z późn. zmianami).

Jednocześnie jest wyrazem przekonania, iż rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, osobistej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych.

Przewodniczący Rady Miejskiej Gminy Lubomierz

Mariusz Kozłowski